

Datum : 19 december 2024
Onderwerp : Resultaten public affairs-activiteiten
Van : Het college van Burgemeester & Wethouders

Geachte leden van de raad,

Tijdens de behandeling van de programmabegroting 2024 op 6 november 2023 hebben wij de gemeenteraad toegezegd een terugkoppeling te geven van het resultaat van lobbyactiviteiten. We verbreden de lobbyactiviteiten in dit memo tot public affairs-activiteiten, waaronder naast lobby ook relatiebeheer valt.

Gemeente Alkmaar heeft een belangrijke positie in de regio als centrumgemeente en als scharnier tussen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de regio Noord-Holland Noord. Om een sterke regio te blijven vragen maatschappelijke opgaven en complexe beleidsvraagstukken nu en in de toekomst om een regionale aanpak en samenwerking tussen gemeenten maar ook met verbonden partijen. Alkmaar ziet dit toenemende belang van samenwerking en wil daar een sterke partner in zijn, zowel lokaal als (boven)regionaal. Zoals u weet vindt lobby namens de gemeente plaats via diverse kanalen: via de VNG, G40, het Ontwikkelingsbedrijf, Regio Alkmaar, maar bijvoorbeeld ook via het Rijk richting de Europese Unie. In deze raadsinformatiebrieven schetsen we op hoofdlijnen samenwerking in de regio, maar richten wij ons op de zelfstandige rol van de gemeente Alkmaar in relatiebeheer en lobby.

Visie regionale samenwerking

Dit jaar is gewerkt aan een visie op regionale samenwerking en we hebben met het ontwikkelen van deze visie een link gelegd met onze public affairs-activiteiten, waaronder lobby. Deze visie wordt in januari 2025 met uw raad besproken. In de visie wordt beschreven hoe wij samenwerking willen benaderen en welke afwegingen we daarbij maken. Wat ons drijft en welke kaders en rollen we daarbij stellen voor onszelf én de gemeenten waarmee we samenwerken. Om regionale samenwerking tot een succes te maken is het belangrijk om zowel ambtelijk als bestuurlijk de ambities van deze visie uit te dragen en aandacht te hebben voor de beschikbaarheid van voldoende strategische capaciteit en middelen om uitvoering te geven aan deze visie. In de visie is opgenomen dat een plan van aanpak wordt uitgewerkt voor implementatie van de visie in de organisatie en een werkwijze om te komen tot strategische keuzes, het aanbrengen van focus en sturing op te bereiken doelen door regionale samenwerking, aangevuld met een lobbystrategie- en agenda.

Samenwerking

Ontwikkelingen in de samenleving, decentralisatie van overheidstaken, grensoverschrijdende vraagstukken én toenemende ambities op diverse terreinen vragen steeds meer om een gezamenlijke aanpak. Duidelijk is dat het Rijk en Europa denken in regio's en niet in afzonderlijke gemeenten. Het gaat om het gezamenlijk oplossen van maatschappelijke opgaven en complexe beleidsvraagstukken.

Het is niet langer de werkelijkheid van de eigen organisatie die leidend is, maar het gezamenlijk effectief prioriteren en organiseren van oplossingen. Door effectief te organiseren kunnen betere resultaten worden behaald. Daarom zetten we ook in op een sterkere samenwerking in Noord-Holland Noord, door te werken aan een nieuwe governance-structuur en een gezamenlijke lobby agenda. Belangrijke elementen daarin zijn het proces van het ontwikkelperspectief NHN, de Regio Deal en de samenwerking rondom mobiliteit.

Naast samenwerken is het goed betrekken en benutten van onze netwerken belangrijk voor de regionale samenwerking. Denk hierbij aan het creëren van netwerkmomenten en het organiseren van een gerichte en effectieve lobby om onze informatiepositie en invloed te vergroten.

Relatiebeheer

Om bestuurlijke doelen te realiseren is het van belang dat het gemeentebestuur relaties kan uitnodigen om informeel met elkaar in gesprek te kunnen gaan of om waardering uit te kunnen spreken. Dit draagt bij aan het versterken van de relaties van het college met bewoners, bedrijven, andere overheden, belangengroepen en overige partners. Hiervoor is een aantal relatieprogramma's ontwikkeld:

- **Business seats AZ** – voor de thuiswedstrijden van AZ heeft de gemeente business seats gehuurd in het AFAS stadion. Bij elke wedstrijd nodigt een lid van het college mensen uit het netwerk uit om waardering uit te spreken of gerichte onderwerpen in een informele setting te bespreken.
- **Kaasmarkten** – het college nodigt voor de kaasmarkten regelmatig een belluider uit, om relaties te versterken of informeel gesprekken te voeren.
- **Ontvangsten** – het Alkmaarse college ontvangt met grote regelmaat gezelschappen in het stadhuis of een andere mooie locatie in Alkmaar. U kunt hierbij denken aan ontvangsten in de Grote kerk bij het Grote Raam, maar ook bij bijzondere concerten of wellicht in de toekomst bij het theatercollectief Blauwdruk. Ook hier met als doel om waardering uit te spreken of specifieke zaken te bespreken om Alkmaarse strategische doelen te bereiken.

Naast deze programma's die we zelf organiseren bezoekt het college met regelmatig netwerk- en lobbyevenementen van andere partijen zoals de Metropoolregio Amsterdam (MRA), Ontwikkelingsbedrijf NHN en VNO-NCW.

Lobbydoelen

Voor het voeren van een lobby is het belangrijk om zo concreet mogelijke doelen te stellen en helder te maken wat we van derden nodig hebben om het lobbydoel te bereiken. Op het gebied van cultuur richten we ons bijvoorbeeld op het uitbreiden van cultuurgebouwen met als doel 10 % meer cultuurbezoek aan Alkmaar. In de uitwerking van het Convenant Binnenstad en het Beleidskader Economie die in 2025 worden opgesteld, zullen wij ook concrete lobbydoelen benoemen. Voor toerisme en recreatie zetten we in op een groei van kwalitatieve dag- en verblijfsbezoekers jaarrond en het verhogen van de bezettingsgraad, onder andere in de schoudermaanden. SMART-doelstellingen worden geformuleerd in de regionale uitvoeringsagenda van de Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar. De verwachte besluitvorming van de uitvoeringsagenda in het college staat gepland voor Q1 2025.

De lobbydoelen komen samen in een op te stellen lobbystrategie en -agenda, waar in de visie regionale samenwerking naar wordt verwezen. Bij het opstellen van deze lobbystrategie en -agenda wordt het eerdere lobbybeleid van de gemeente meegenomen.

Lobbyactiviteiten

In het onderstaande overzicht van onze lobbyactiviteiten geven wij u inzicht in de lobbyactiviteiten waar de gemeente Alkmaar zelf een actieve rol heeft gespeeld en wat daarvan (tot nu toe) de resultaten zijn geweest. Voor het voeren van een lobby worden de doelstellingen vastgesteld door de gemeenteraad of een collegelid. Realisatie van de lobby gebeurt in afstemming binnen het college door bijvoorbeeld inzet van netwerken en het leggen van contacten. Uiteraard is dit dagelijks onderdeel van de inzet van het college en de ambtelijke organisatie en daarom richten we ons in onderstaand overzicht op de hoofdlijnen van de afgelopen twee jaar.

Speciale aandacht in het overzicht verdient de inzet om de samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) te versterken. De gemeente Alkmaar heeft een belangrijke positie in de regio als centrumgemeente en als scharnier tussen de MRA en de regio Noord-Holland Noord. De collegeleden bezoeken met grote regelmaat bijeenkomsten van de MRA om banden te verstevigen. Conform het coalitieakkoord zet het college zich in voor betere verbindingen tussen de Randstad en Alkmaar en een intensievere economische samenwerking met de MRA en bouwt daarom verder aan versterken van de relatie met de MRA. Vanwege het vervullen van de scharnierfunctie tussen de MRA en Noord-Holland Noord is het niet de ambitie om lid te worden van de MRA, maar wordt onderzocht of Alkmaar ter bevordering van samenwerking agenda lid kan worden van bijvoorbeeld de het Platform Economie. Daarnaast zijn we agenda-lid van werkgroep toerisme MRA. In het kader van bereikbaarheid bestaat de gemeenschappelijke wens uitwisseling te vinden over elkaars MIRT aanvraag.

Daarnaast hebben de burgemeester en wethouder Peetoom op 31 mei 2024 burgemeester Halsema van Amsterdam ontvangen in de grote Kerk. Daar is verkennend gesproken over nadere samenwerking op o.a. het gebied van mobiliteit, economie, toerisme en cultuur. Op 11 november 2024 organiseerde het college samen met de MAC (Metropool Amsterdam Club) en enkele toonaangevende ondernemers een netwerkevent in Alkmaar met als thema ontwikkeling van de stad ondersteund door datascience. Een dergelijk event brengt vele interessante partners naar onze gemeente. Ook op cultureel gebied wordt er vaker samengewerkt in de driehoek met Haarlem en Amsterdam (denk aan tentoonstellingen en voorstellingen) en er zijn voorbereidingen gaande om rondom de visie op cultuur ook tot een beleidsmatige uitwisseling te komen. Op het gebied van toerisme werken we samen met bureau Toerisme Laag-Holland en via productontwikkeling brengen wij samen met Amsterdam en andere partners het landelijk gebied van Alkmaar bij bezoekers onder de aandacht. Wedstrijden van AZ worden regelmatig ingezet als ontmoetingsmoment met interessante (toekomstige) partners uit Amsterdam en andere metropolen. In oktober 2024 heeft wethouder Te Beest tijdens de Europese Week van de Regio's en Steden in Brussel verbinding gelegd met de MRA in het kader van een tweejarige MRA-pilot, om de samenwerking richting EU en internationaal te versterken.

Overzicht resultaten lobbyactiviteiten

Bestuurlijk doel: aanpak netcongestie en duurzaamheid.

Portefeuille: energietransitie

Inzet: bestuurlijk en ambtelijk gemeente Alkmaar

Bij wie wordt gelobbyd: Europese Unie, VNG, het Rijk

Resultaat:

- In 2019 is de Europese subsidie POCITYF aan de gemeente Alkmaar toegekend. Bedrag: € 1,3 miljoen ex 25% overhead. Van het bedrag is o.a. Sportcomplex De Meent verduurzaamd (van het gas af), is er een oplaadfaciliteit gerealiseerd in een historische straatlantaarn, is de Digitale Tweeling gelanceerd met o.a. plaatsing van sensoren. Tevens valt het Energieleverend geluidsscherm onder POCITYF. Het scherm heeft ook haar eigen Europese subsidie, de zogenaamde EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) subsidie.
- EU Horizon subsidie van € 430.000 is verkregen voor verwerven van batterij bij Investa op de Boekelermeer
- aangenomen motie op VNG congres van de gemeente Schagen "Verlichten van netcongestie door inzet op lokale energiehubs".

Bestuurlijk doel: wijzigen regelgeving wachtlijst aansluiting energie-infrastructuur.

Portefeuille: energietransitie

Inzet: bestuurlijk en ambtelijk gemeente Alkmaar

Bij wie wordt gelobbyd: Autoriteit Consument en Markt (ACM), Rijk

Resultaat: Regelgeving is gewijzigd.

Bestuurlijk doel: stimuleren aanleg warmtenet in Alkmaar.

Portefeuille: energietransitie

Inzet: bestuurlijk en ambtelijk gemeente Alkmaar

Bij wie wordt gelobbyd: HVC, VNG

Beoogd resultaat: uitbreiden warmtenet in Alkmaar; (komende) regelgeving waardoor de aanleg van warmtenetten wordt gestimuleerd en de betaalbaarheid voor gebruikers wordt verbeterd.

Bestuurlijk doel: stimuleren investeringen in de energie-infrastructuur

Portefeuille: energietransitie

Inzet: bestuurlijk en ambtelijk gemeente Alkmaar

Bij wie wordt gelobbyd: Liander, provincie Noord-Holland (Taskforce energie-infrastructuur)

Beoogd resultaat: investeren in energie-infrastructuur in Alkmaar, concept provinciaal Meerjaren Investeringsprogramma Energie en Klimaat (pMIEK) besluitvorming door GS eind januari 2025. De pMIEK dient als investeringskader voor Liander. De pMIEK laat grote investeringen in Alkmaar zien.

Bestuurlijk doel: afwenden van ravijnjaar.

Portefeuille: financiën

Inzet: bestuurlijke inzet

Bij wie wordt gelobbyd: VNG/Rijk

Resultaat: aangenomen motie op VNG congres van de gemeente Zaanstad (Alkmaar mede ondertekenaar) "Wend het ravijn af: compensatie voor 2026 en 2027"

Bestuurlijk doel: woningbouw realiseren Stompvoren-West.

Portefeuille: wonen

Inzet: ambtelijk en bestuurlijk gemeente Alkmaar

Lobby bij: provincie Noord-Holland

Beoogd resultaat: woningbouw realiseren. Op 17 december maakte de provincie bekend dat gemeenten in Noord-Holland tot 25 woningen erbij mogen bouwen aan de randen van dorpen en plattelandskernen. Voor Stompvoren-West wordt ingezet op maatwerk.

Bestuurlijke doel: rijksbijdrage bovenplanse infrastructurele voorzieningen.

Portefeuille: bereikbaarheid/wonen

Inzet: ambtelijk op regio niveau

Lobby bij: het Rijk

Resultaat: de toegekende rijksbijdrage heeft betrekking op de projecten:

- de herinrichting van het Ringersplein en aansluitende openbare ruimte Ringerskwartier (€7.792.650)
- de aanleg van interwijkverbindingen over het spoor (€ 5.082.000)
- de rode loper historische binnenstad-station Alkmaar-Overstad (€2.420.000)
- de capaciteitsvergroting kruispunt N9-Kogendijk (€ 6.664.680)

Bestuurlijk doel: het realiseren van de tunnel in bij de Helderse weg. Op deze manier realiseren wij een verbeterde verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

Portefeuille: bereikbaarheid

Inzet: de gemeente Alkmaar is bijna vier jaar lang de leidende partner geweest in een Europese samenwerking voor de verbetering van spoorinfrastructuur.

Lobby bij: EU en het Rijk

Resultaat: de studies voor de spoortunnel bij de Helderseweg zijn in uitvoering.

Bestuurlijk doel: voldoende werklocaties (bedrijventerreinen) faciliteren.

Portefeuille: economie

Inzet: ambtelijk binnen regio Alkmaar

Lobby bij: provincie Noord-Holland

Resultaat: samen met de andere gemeenten in de Regio Alkmaar en in afstemming met de provincie is onderzocht wat kansrijke gebieden zijn voor nieuwe bedrijventerreinen of uitbreiding hiervan. Er zijn een aantal aanbevelingen uit onderzoek gekomen, waarmee nog concreter een lobby gedaan kan worden richting de provincie.

Bestuurlijk doel: verminderen onveilige situaties door doorgaand landbouwverkeer in dorpen en stad

Portefeuille: agrarische Economie

Inzet: bestuurlijk en ambtelijk i.s.m. LTO, Cumela.

Lobby bij: provincie NH, Rijkswaterstaat, regiogemeenten

Resultaat: provinciale aandacht voor de verkeersonveilige situatie. Gedeputeerde Olthof bracht met ambtenaren een bezoek aan Graft en De Rijp; dorpen die niet berekend zijn op doorgaand vracht- en landbouwverkeer. De provincie bestudeert nu de mogelijkheden van het gebruik van de N244 (tracé van 3 km tussen Westgraftdijk en De Rijp).

Bestuurlijk doel: versterken regionale samenwerking op agrarische innovaties en koppelingen met onze lokale ondernemers.

Portefeuille: agrarische Economie

Inzet: bestuurlijk en ambtelijk gemeente Alkmaar

Lobby bij: provincie NH, regionale samenwerkingen, bedrijfsleven (sector)

Resultaat: de innovatieve technische toevoeging aan Landbouwdag Alkmaar 2024 werkte als haakje om in gesprek te komen met de Greenport NHN, Voedsel Verbindt, Regio-Alkmaar over enerzijds een verdere upgrade van de Landbouwdag zelf, maar legde anderzijds ook het zaadje voor toekomstige gesprekken over meer regionale samenwerking op het gebied van agri & food en de eventuele locatie van Alkmaar (in de week van landbouwdag?) voor events als een landbouw- of foodinnovationcongres, e.a.

Bestuurlijk doel: herstructurering arbeidsmarkt (A35).

Portefeuille: arbeidsmarkt beleid

Inzet: VNG, gemeenten in de regio (ambtelijk en bestuurlijk)

Lobby bij: ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Beoogd resultaat: het inrichten van een Regionaal Werkcentrum voor advies en hulp bij alle vragen over werk vinden, personeel werven, maatschappelijk ondernemen, loopbaanontwikkeling en om- en bijscholing.

Bestuurlijk doel: Europese subsidie (ESF plus). Geld genereren voor onderwijs en arbeidsmarkt in regio Alkmaar om regionaal maar ook subregionale ontschotte dienstverlening te organiseren.

Portefeuille: arbeidsmarkt beleid

Inzet: ambtelijk (Alkmaar) en RPA NHN

Lobby bij: ministerie van SZW lobbyt bij de Europese Unie

Beoogd resultaat: set van duidelijk afspraken over de wijze waarop ESF ingezet kan worden. Betere voorwaarden, duidelijke afspraken waar gemeenten en samenwerkingspartners van de arbeidsmarkt aan kunnen voldoen.

Bestuurlijk doel: versterken positie Alkmaar en de Regio Alkmaar in Nederland.

Portefeuille: toerisme en Recreatie

Inzet: ambtelijk en bestuurlijk (regio) Alkmaar

Lobby bij: MRA, gemeente Amsterdam

Beoogd resultaat: een sterke economische positie op het gebied van toerisme en recreatie. Door een groei van bezoekers heeft de lokale economie profijt van toerisme. Met name door een groei van bezoekers in de rustige maanden en door een langere verblijfjstijd en meer bestedingen van bezoekers.

Bestuurlijk doel: aandacht voor mensen zonder vast woon-of verblijfplaats met grote problemen.

Portefeuille: veiligheid

Inzet: gemeente Alkmaar in samenwerking met G40

Lobby bij: tweede Kamer

Resultaat: G40 is een verkenning gestart om te kijken hoe eerder kleinere gedragsaanwijzingen toegepast kunnen worden om de escalatie van problemen te stoppen. De lobby voor steun vanuit de Tweede Kamer loopt.

Bestuurlijk doel: een versterking van de veiligheidsstructuur in Alkmaar en de regio.

Portefeuille: veiligheid

Inzet: ambtelijke ondersteuning bij de aankoop en ontwikkeling van 't Lood. Bestuurlijke inzet vanuit de gemeente Alkmaar, inclusief coördinatie met betrokken partijen.

Lobby bij: regionale en lokale samenwerkingsverbanden.

Beoogd resultaat: realisatie van een strategisch, integraal oefen- en ondersteuningscentrum voor de politie in Alkmaar. Op 16 december 2024 is de herontwikkeling van het terrein formeel gestart.

Bestuurlijk doel: behoud multitraumazorg in het Noordwest, locatie Alkmaar. Voormalig minister Kuipers (VWS) heeft , als onderdeel van het Integraal Zorgakkoord, het voorgenomen besluit genomen tot het verder centraliseren van multitraumazorg. Voor de regio Noord-Holland/Flevoland zou dit kunnen betekenen dat alle multitraumazorg zou worden geconcentreerd op 1 plek, aan de rand van de regio, in het Amsterdam UMC, locatie Meibergdreef. De beschikbaarheid van traumazorg voor onze burgers in Noord-Holland Noord (NHN) is cruciaal bij dit vraagstuk.

Portefeuille: gezondheidszorg

Inzet: NWZ, burgemeester

Lobby bij: het Rijk, ROAZ-regio Noord-Holland/Flevoland, verzekeraars

Resultaat: momenteel wordt er een samenwerking tussen het Amsterdam UMC en Noordwest locatie Alkmaar opgericht, waarbij onder de vlag en vergunning van het Amsterdam UMC de multitraumazorg op beide locaties (Amsterdam UMC locatie AMC en Noordwest locatie Alkmaar) geleverd wordt, waarbij gezamenlijk wordt voldaan aan alle eisen van kwaliteit en toegankelijkheid, inclusief de level-1 criteria.

Bestuurlijk doel: de kosten voor het faciliteren van jeugdzorgvoorzieningen in de regio Alkmaar zijn ook dit jaar excessief gestegen. Om de continuïteit van de jeugdzorgvoorzieningen te kunnen blijven garanderen en te voldoen aan onze wettelijke gemeentelijke taak moet het Rijk voor de korte termijn financieel bijspringen.

Portefeuille: jeugdzorg

Inzet: in het regionaal bestuurlijk overleg (PORA) is besloten gezamenlijk een lobby te starten.

Lobby bij: het Rijk

Beoogd resultaat: financieel bijspringen door het Rijk.

Bestuurlijk doel: mogelijkheden onderzoeken voor universitair onderwijs in Alkmaar.

Portefeuille: onderwijs

Resultaat: er wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van een kennisnotitie over universitair onderwijs in Alkmaar.

Bestuurlijk doel: samen met de regio's Alkmaar, West-Friesland, de Kop en provincie NH werken aan het oplossen van het mobiliteitsvraagstuk van Noord-Holland Noord.

Inzet: via het Platform Mobiliteit, hier zit zowel een ambtelijke als bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit Noord-Holland Noord in. Gezamenlijk dragen zij voorstellen aan bij de BO-MIRT.

Portefeuille: bereikbaarheid

Lobby bij: het Rijk en Tweede Kamerleden. Dit wordt voornamelijk gecoördineerd vanuit Platform Mobiliteit.

Resultaat: voor Noord-Holland Noord is afgesproken dat er met medewerking van het Rijk een onderzoek start naar de bereikbaarheids- en verkeersveiligheidsopgaven van de multimodale Ring Alkmaar (spoorzone-N9- N242), mede in relatie tot de woningbouwopgave en economische ontwikkelingen in het gebied. In het BO Leefomgeving van juni 2025 worden de resultaten van het gezamenlijke onderzoek behandeld.

Bestuurlijk doel: totstandkoming 'regioprofiel Zee aan ruimte, land voor cultuur'.

Portefeuille: cultuur

Inzet: aanbieden Regionaal cultuurprofiel Noord-Holland Noord aan de staatssecretaris van OCW. En aan de Raad voor Cultuur.

Lobby bij: 18 gemeenten in NHN en Provincie Noord-Holland, ministerie van OCW.

Resultaat: landelijke erkenning cultuurprofiel waarmee samenwerking en culturele infrastructuur verder kan worden verbeterd en verstevigd. Voor uitwisseling van kennis en netwerken worden bij de uitwerking van de cultuurvisie het MRA netwerk en de MAC partners uit de cultuur betrokken.

Bestuurlijk doel: sluiten van een Regio Deal t.b.v. brede welvaart regio NHN.

Portefeuille: regionale samenwerking

Inzet: ambtelijk en bestuurlijk binnen gemeente Alkmaar

Lobby bij: het Rijk, provincie Noord-Holland

Resultaat: € 32,5 miljoen voor de Regio Deal

Bestuurlijk doel: brede welvaart op niveau regio NHN en MRA, versterken positie (regio) Alkmaar.

Portefeuille: regionale samenwerking

Inzet: bestuurlijk en ambtelijk binnen gemeente Alkmaar

Lobby bij: gemeenten, onderwijs en bedrijfsleven, Rijk, MRA, EU

Beoogd resultaat: een gezamenlijke governance t.b.v. NHN doelen en samenwerkingsverbanden met MRA versterken.